



REGIO NOORD- EN ZUID-BEVELAND

Rederijkersonderzoek levert namen op

Bij het gemeentearchief Goes worden momenteel teksten getranscribeerd en gedigitaliseerd die over rederijkers gaan. Goes werkt, evenals verschillende andere Zeeuwse archieven, mee aan een onderzoek van de universiteiten van Gent en Groningen naar rederijkers in Zeeland.

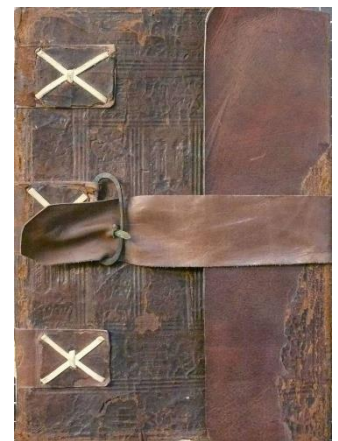


Goes had vier rederijkerskamers/schutterijen: *De Nardusbloem Met gantscher herte* (eerste vermelding 1555), *De Edele Castanienbloem* (1595), *De Goudtsblome* (1540) en *De Clisblome* (1545). Kloetinge en Wolphaartsdijk hadden ook een rederijkerskamer, maar de namen daarvan zijn nog onbekend. Op de Bevelanden waren er verder naar nu bekend rederijkerskamers in Kapelle, 's-Gravenpolder, Nisse, Wemeldinge en in de verdrinken stad Reimerswaal.

De liederen, gedichten en toneelspelen van de rederijkers gingen vaak over actuele gebeurtenissen. Het onderzoek naar rederijkers in de gemeentearchieven heeft dus niet alleen literatuurhistorische maar vooral ook sociaal-historische waarde. Als afgeleide kan het project wellicht ook voor stamboomonderzoekers van belang zijn. In de teksten komen namen van zestiende- en zeventiende-eeuwse Goesenaars voor

en ook een enkele uit de vijftiende eeuw.

In de collectie van Goes wordt naar de rederijkers gezocht in de archieven van de Hervormde Gemeente, de Rechterlijke Archieven Zeeuwse Eilanden, het Archief van de Stad Goes (notulen, resoluties, ingekomen stukken, correspondentie, verordeningen, publicaties, eedboeken, gedichten) en de handschriftenverzameling van Goes.

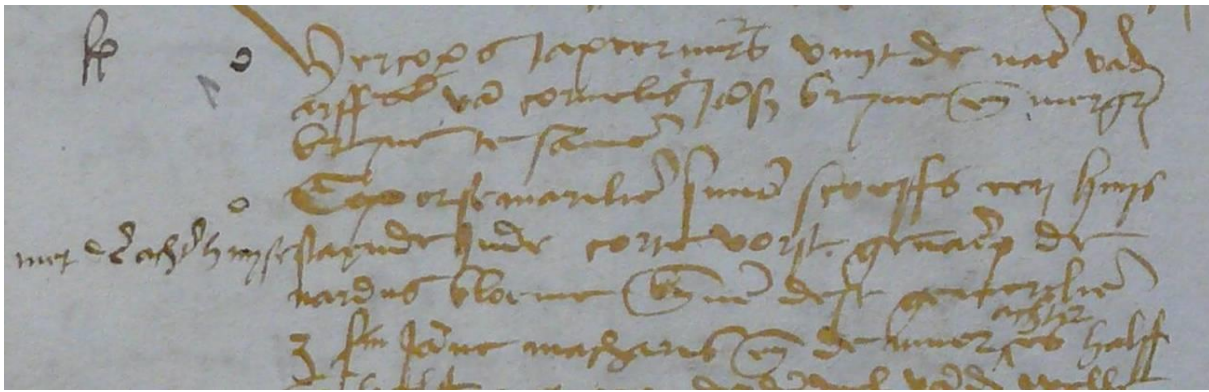


Namen

In de archieven van de Hervormde Gemeente bijvoorbeeld komen we in 1682 de dominees Flodorp en Doesborgh tegen. En in een tekst over een 'Consistorie gehouden den 10 Junij' uit 1696 Johannes Henricus van Bentheim, Nicolaes Rips, Jacobus Haijman, Cornelis de Perponcher, Jacobus de Hamer, Johannes Campe, M. van Ossewaerde, Cornelis Kelle en Hubregt de Vriendt.

Cornelis Jan Melszoon, Cornelis Jansen Bruyne, Mergereta Bruyne en Maycken Simon Scooffs en Janne Macharis worden genoemd in een rechterlijke tekst omtrent de verkoop van een huis genaamd de Nardusblomme in de Korte Vorststraat.





In 1537 is er weer een melding van de verkoop van dit huis en ditmaal zijn Claes Corneliszoon Karstaenge, Dangne Piers en Symon Buyst erbij betrokken.

Jacop Leynse, deken van De Clisblome, had een geschil met meester Gillis Scilder, zo blijkt uit een andere tekst, een opsomming van civiele zaken. In een resolutie uit 1597 is sprake van rentmeester Nicolas Michielssen Oostdyck en in een tekst uit 1623 over het instellen van een weeshuis zien we de heren Pieter Mejoer, Hieronymus Gruiswaerd, Jan van Stapelen en Anthoni Huyssen en in een verbodenboek uit de periode tussen 1449 en 1467 komt Jan Conyn van Merlyck tevoorschijn.

Verder is een tekst gevonden waarin mr. J.G. ab Utrecht Dresselhuys schrijft over jonkheer C.A. Rethaan Macaré uit Middelburg, die in de 'regte vrouwelijke lijn' van Matthijs van der Straeten uit Goes afstamt.

Lang niet alle naamsvermeldingen geven nadere informatie over de personen, maar een voorbeeld van een tekst waarin we iets meer te weten komen, is een handschrift met een onderzoek naar de 'zotten'. De zotten of stadspotsemakers Crijn de Zayer, Jan Puze en Hanne Puyse worden genoemd en Machiel Anthonissen, van wie zottenkappen gekocht werden.

Gaandeweg worden steeds meer teksten getranscribeerd en dus zullen meer namen beschikbaar komen. De teksten worden integraal in een database gezet. In de studiezaal van het Gemeentearchief Goes kunt u deze raadplegen. Voor meer informatie over de rederijders, kijk op www.gemeentearchiefgoes.nl.

W.H. van Meegen, Gemeentearchief Goes